

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Кафедра соціальних та економічних дисциплін, факультет № 2

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Економічна статистика»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
071 «Облік і оподаткування»

м. Харків
2023 рік

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 7 від 30.08.2023

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 2
Протокол № 7 від 29.08.2023

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол № 7 від 29.08.2023.

Розглянуто на засіданні кафедри соціальних та економічних дисциплін
Протокол №7 від 29.08.2023

Розробник: доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін,
кандидат економічних наук Сусіденко Олексій Валентинович

Рецензенти:

1. професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНУ ім.
В.Н. Каразіна, кандидат економічних наук, професор Глущенко А.С.;
2. доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін, кандидат
економічних наук, доцент Павленко Н.В.

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Економічна статистика» є навчальною дисципліною, що передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками в галузі систематизації та аналізу інформації, виявлення й оцінювання закономірностей формування, розвитку та взаємодії масових соціально-економічних явищ і процесів. Складається з тем, які стосуються теоретико-методологічних засад загальної теорії статистики (теми 1–4), та тем, присвячених статистичному аналізу економічних процесів (теми 5–10).

Мета та очікувані результати, що забезпечуються вивченням навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Економічна статистика» полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців та фахівчинь для підрозділів Національної поліції України, здатних розв'язувати складні професійні завдання у сфері обліку і оподаткування.

Загальноосвітня мета:

оволодіння здобувачами та здобувачками вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками в галузі систематизації та аналізу інформації, виявлення й оцінювання закономірностей формування, розвитку та взаємодії масових соціально-економічних явищ і процесів.

Виховна мета:

формувати ціннісні орієнтири відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особи;

формувати у майбутніх фахівців-економістів високий рівень професійних та особистісних якостей.

Розвивальна мета:

прищепити вміння правильного застосування знань, одержаних під час вивчення навчальної дисципліни, у процесі облікової діяльності.

Програмні компетентності, які формуються навчальною дисципліною

ЗК 1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 8	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
СК 1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці
СК 2	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в

	сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування
СК 3	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення
СК 5	Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень

Програмні результати навчання

За підсумками вивчення навчальної дисципліни здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;
- розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації;
- вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Види занять, за допомогою яких формуються програмні результати навчання: лекційні заняття та семінарські заняття, проведення яких поєднується із самостійною роботою.

Структура вивчення навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінари	сам.роб.
1	2	3	4	5
Тема № 1. Методологічні основи економічної статистики.	8	2	2	4
Тема № 2. Статистичні спостереження.	8	2	2	4
Тема № 3. Зведення, класифікації та групування статистичних даних.	16	4	4	8
Тема № 4. Статистичні показники.	16	4	4	8

Тема № 5. Основні класифікації та групування економічної статистики.	8	2	2	4
Тема № 6. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів.	8	2	2	4
Тема № 7. Статистика основних макроекономічних показників у системі національних рахунків.	16	4	4	8
Тема № 8. Статистика праці.	16	4	4	8
Тема № 9. Статистика основних і оборотних активів.	16	4	4	8
Тема № 10. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.	8	2	2	4
Разом 4 кредити ЄКТС	120	30	30	60
Підсумковий контроль	залік			

Опис навчальної дисципліни

Лекційні заняття		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема № 1. Методологічні основи економічної статистики.	2
2	Тема № 2. Статистичні спостереження.	2
3	Тема № 3. Зведення, класифікації та групування статистичних даних.	4
4	Тема № 4. Статистичні показники.	4
5	Тема № 5. Основні класифікації та групування економічної статистики.	2
6	Тема № 6. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів.	2
7	Тема № 7. Статистика основних макроекономічних показників у системі національних рахунків.	4
8	Тема № 8. Статистика праці.	4
9	Тема № 9. Статистика основних і оборотних активів.	4
10	Тема № 10. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.	2
	Разом	30

Семінарські заняття		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема № 1. Методологічні основи економічної статистики.	2
2	Тема № 2. Статистичні спостереження.	2
3	Тема № 3. Зведення, класифікації та групування статистичних даних.	4
4	Тема № 4. Статистичні показники.	4

5	Тема № 5. Основні класифікації та групування економічної статистики.	2
6	Тема № 6. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів.	2
7	Тема № 7. Статистика основних макроекономічних показників у системі національних рахунків.	4
8	Тема № 8. Статистика праці.	4
9	Тема № 9. Статистика основних і оборотних активів.	4
10	Тема № 10. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.	2
	Разом	30

Самостійна робота		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема № 1. Методологічні основи економічної статистики.	4
2	Тема № 2. Статистичні спостереження.	4
3	Тема № 3. Зведення, класифікації та групування статистичних даних.	8
4	Тема № 4. Статистичні показники.	8
5	Тема № 5. Основні класифікації та групування економічної статистики.	4
6	Тема № 6. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів.	4
7	Тема № 7. Статистика основних макроекономічних показників у системі національних рахунків.	8
8	Тема № 8. Статистика праці.	8
9	Тема № 9. Статистика основних і оборотних активів.	8
10	Тема № 10. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.	4
	Разом	60

Перелік питань для проведення підсумкового контролю

1. Об'єкт і предмет економічної статистики.
2. Метод статистики.
3. Організація статистичного обліку в Україні.
4. Суть та джерела статистичного спостереження.
5. Програмно-методологічне забезпечення статистичного спостереження.
6. Організаційне забезпечення статистичного спостереження.
7. Види і способи спостереження.
8. Види статистичної звітності.
9. Спеціально організовані статистичні спостереження та їх види.

10. Статистичні реєстри.
11. Види зведення та його програма.
12. Види групувань за видом групувальної ознаки.
13. Інтервали групувань, їх види та методи розрахунку.
14. Типологічні структурні та аналітичні групування.
15. Вторинні групування та методи їх виконання.
16. Ряди розподілу, їх види і графічне зображення.
17. Основні правила побудови статистичних таблиць.
18. Правила побудови графіків.
19. Види статистичних показників.
20. Абсолютні статистичні величини та одиниці їх виміру.
21. Види відносних величин, їх зміст та умови застосування.
22. Статистична середня, її суть і властивості.
23. Основні види середніх величин.
24. Види індексів.
25. Основні національні статистичні класифікації.
26. Класифікація інституційних секторів економіки.
27. Система національних рахунків.
28. Характеристика основних макроекономічних показників.
29. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.
30. Основні методи обчислення тіньової економіки.
31. Показники економічно активного населення.
32. Показники чисельності та складу зайнятих.
33. Система показників продуктивності праці.
34. Статистичні показники реальної заробітної плати.
35. Натурально-речова класифікація основних засобів.
36. Види оцінки основних засобів.
37. Показники стану, руху та використання основних засобів.
38. Показники ефективності використання основних засобів.
39. Показники ефективності використання оборотних засобів.
40. Показники оцінки майнового стану.
41. Абсолютні й відносні показники рентабельності.
42. Показники ліквідності та платоспроможності.
43. Показники фінансової стійкості та стабільності.
44. Показники ділової активності.

Рекомендована література **Основні літературні джерела**

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf

2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

3. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8418/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf

4. Онофрієнко Н.О. Статистика: конспект лекцій: Навч. посібник. – Кривий Ріг: Криворізький національний університет, 2016. – 108 с. URL: http://www.kgt.dp.ua/files/20171129154854_statistika.pdf

5. Про офіційну статистику : Закон України від 16 серп. 2022 року № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

6. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf

Додаткові літературні джерела

7. Глосарій до плану статистичного спостереження : затв. наказом Державного комітету статистики України від 29 груд. 2009 р. №498. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm

8. Інструкція зі статистики заробітної плати : затв. наказом Державного комітету статистики України від 13 січ. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>

9. Інструкція зі статистики кількості працівників : затв. наказом Державного комітету статистики України від 28 верес. 2005 р. № 286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1442-05#Text>

10. Методичні рекомендації розрахунку рівня тіньової економіки : затв. наказом Міністерства економіки України від 18 лют. 2009 р. № 123. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0123665-09#Text>

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження «Річні національні рахунки» : затв. наказом Державної служби статистики України від 26 лип. 2022 р. № 214 (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики 30 грудня 2022 року № 455). URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/210/210_2022.pdf

12. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

13. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного

комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_2ed_d_pidpr.htm

14. Про затвердження форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (квартальна) «Звіт про капітальні інвестиції», № 2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції»: Наказ Державної служби статистики України від 12 верес. 2023 р. № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0264832-23#Text>

15. Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» та № 1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці»: Наказ Державної служби статистики України від 30 берез. 2023 р. № 128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-23#Text>

16. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/45-22. URL: <https://document.vobu.ua/doc/16972>

17. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/44-22. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/fn075903?an=2&ed=2022_10_31

18. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» від 26 верес. 2022 р. № 19.1.2-12/37-22. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/FN075927?an=1&ed=2022_09_26

19. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

Ефективна стратегія діяльності та аналіз компанії	https://www.youtube.com/watch?v=I_nXVCO9oXs
Основи стратегічного управління	https://www.youtube.com/watch?v=hSjf67IEbiw
Офіційний сайт Верховної Ради України	https://zakon.rada.gov.ua/laws
Стратегічне планування в бізнесі	https://www.youtube.com/watch?v=IfeUvmE1NP8
Стратегія як необхідна складова для малого та середнього бізнесу	https://online.novaposhta.education/blog/courses/strategiya-yak-neobhidna-skladova-dlya-malogo-ta-serednogo-biznesu?gclid=CjwKCAiAsIGrBhAAEiwAEzMIC4

	uRwZLZz4WetLg7RUcOKJcXwuc48V6j1tmcbKLFQ5m6I3NdBxVm8hoC0Q8QAvD_BwE
Управління фінансами	https://www.youtube.com/watch?v=skrlATbPnZw
Статистика для економістів	https://www.youtube.com/watch?v=36v8jfdFnoE&list=PLRTLjA4LRDyYWk7yXL2J90cV0OvW2XLxT